

OBSAH

Číslice znamená stránku.

(Předmluva) . . . . . 5—7

ZALIDNĚNÍ . . . . . 9—36

Úvod. Těšínsko knížectví a panství 11. — Knižata 12. — Urbáře 12.

Časový vývoj. Panství podle stavu 1577 13. — Rozšiřování panství koupěmi 16. — Osidlování Beskyd 16. — Stav r. 1621 17. — Kolem třicetileté války 18. — Stav r. 1692 19. — Intensita života vzrůstá 20. — Stav r. 1755 22. — Valaši zalidnili Těšínsko 23.

Přehled otázek 1577—1755. Podíl panství v knížectví 24. — Rozloha panství 25. — Valašská kolonizace Beskyd 25. — Hustota zalidnění 26. — Poměr užšího Těšínska a Jablunkovska 27. — Úhrn změn v období 1577—1755 28.

Výhledy a skutečnost 1755—1934. Kdyby byl vývoj přímočarý 28. — Co však pominulo 29. — a skutečně se vyvíjelo: Hustota zalidnění 30. — poměr měst a venkova 30. — poměr užšího Těšínska a Jablunkovska 30.

Základní činitel: chléb 31. — Vznik národnostní otázky 31.

Tabulka: Statistický přehled počtu domů a druhu usedlíků v těšínském panství podle urbářů z let 1577, 1621, 1692 a 1755 jednotlivě v městech a ve vesnicích 32—36.

VALAŠI . . . . . 37—84

Literatura. Valašská otázka 39. — Prasek a jeho význam 39. — Válek, Černý, Kadlec 40. — Cranjalovo dílo 40. — Jeho neúplnost s hlediska historického 42. — Osnova této studie 42.

Jsou beskydští Valaši původu rumunského? Valašská kolonisace 42. — Místní jména 43. — Pomístné názvy 45. — Křestní jména 48. — Příjmení 50. — Rozbor jich z r. 1577 s hlediska věcného (významového) 52, — zvláště o příjmeních podle původu prostředí 54. — Krajová a lidová jména celkem 55. — Jména a rody v nových osadách 56. — Jméno „Valach“ 57. — Kdo jsou Valaši, když nejsou Rumuni? 58. — Odkud, kdy, v jakém počtu asi přišli na Těšínsko 59. — Příčiny osazení Valachů 60.

Veliký hospodářský význam Valachů-Slovanů. Zprávy o Valaších r. 1577 61. — Jaké z nich plynuly užitky 61. — Co o nich říká urbář r. 1621 62. — Vzrůst panských zisků zvláště z měst 63. — Tricetiletá válka a význam Valachů 64. — Urbář 1692: Výkaz valašských povinností 64. — Hospodářské poměry na panství 65. — Vpisy z r. 1722 67. — První popisy lesů 1722 67. — Bohatý urbář z r. 1755: Výkaz valašských povinností 68. — Vzrůst jiných panských zisků 69. — Úprava valašských platů při pracích o „tereziánském“ katastru 70. — Podrobný popis lesů a užitků z nich 72.

Pravděpodobný vznik nesprávné teorie o rumuském původu Valachů. Významný zápis v urbáři r. 1755 o příchodu Valachů 74. — Jeho nesprávnost 75. — O ostatním lidu 75. — Jak asi tyto domněnky vznikly 76.

Souhrn a závěr 77—80.

Jmenný seznam nejstarších rodů, zapsaných v nových beskydských vesnicích s uvedením nejstaršího roku a místa výskytu na těšínském panství vůbec a zvláště na Jablunkovsku 80—84.

PRAMENY . . . . . 85—147

Poznámky k urbářům. Těšínské archivní prameny, urbáře, zvláště r. 1577 86. — Úprava otisku urbáře z r. 1577 89. — Výňatek z urbáře r. 1755 91.

Urbář z roku 1577. Těšín 91. — Bobrky 99. — Zámorsk 101. — Humna 103. — Ohrazená 105. — Holešov 106. — Holešov Horní a Dolní 108. — Tisovnice Velká 111. — Tisovnice Malá 113. — Kozákovice Malé 113. — Bažanovice 114. — Žukov Dolní 116. — Mistřovice 118. — Mosty u Těšína 119. — Svibice 121. — Lhotka Kom. 122. — Krásná 122. — Kuldov 123. — Puncov 124. — Oldřichovice 127. — Gutý 129. — Marklovice Horní 130. — Bystřice 131. — Hrádek 132. — Návší 133. — Milíkov 135. — Jablunkov 136. —

Písečná 139. — Písek 139. — Bukovec 140. — Mosty
u Jablunkova 140.

Urbář z roku 1755 (výňatek). Popis lesů
142. — Domněnka o rumunském původu Valachů 144.
— Vrchnostenské užitky z Valachů 146.

Ukazatel jmen místních i rodových	149—170
Obsah	173—175

PŘÍLOHY:

Titulní list druhé městské knihy jablunkovské (pozemkové).

Pastýř s fujarou na Jablunkovsku.

Beskydy k Lysé hoře (1325 m).

Mapa těšínského knížectví a panství r. 1755.
